

1 Allindelille dødis- og landbrugslandskab

BESKRIVELSE

Nøglekarakter

Moræne- og dødislandskab med bølget til kuperet terræn og intensivt landbrug med spredte gårde og husmandssteder.

Beliggenhed og afgrænsning

Området ligger i den nordvestlige del af Ringsted Kommune og afgrænses mod nord og vest af kommunegrænsen for Holbæk Kommune. Mod øst følger grænsen skovpartierne Allindelille Fredskov og Vesterskov. Området er afgrænset mod syd af det faldende terræn mod tunneldalen og Gystinge Sø, der udgør karakterområde 4 *Haraldsted Sø- og tunneldalslandskab*.

Landskabskarakteren

Det kuperede dødisterræn og det bølgede morænelandskab er grundlag for landbrugsmæssig anvendelse. Hvor dødisterræn præger landskabet, findes en høj koncentration af tidligere husmandssteder med små lodder og varieret arealanvendelse, samt lavninger med vandhuller og mose. I det bølgede mo-

rænelandskab er landskabskarakteren præget af store gårde og vidtstrakte markflader med spredte grupper af bevoksning omkring vandhuller og i markskel.

De varierende karaktergivende elementer gør, at landskabet opleves som et middel til storskala landskab med kombinerede åbne og lukkede landskabsrum, der varierer i kraft af det skiftende terræn.

Landskabskarakterens oprindelse

Kulturhistorien i landskabet kan spores tilbage til udskiftningen, hvor strukturen omkring landsbyen Allindelille opstod (slutningen af 1700-tallet). Ved Drisdal og Allindemagle Huse er grundene udstykket til husmandssteder i anden halvdel af 1800-tallet. Husmandsstederne ligger med lille afstand og havde oprindeligt kun små jordlodder, som de kunne opdyrke til eget forbrug. Også i den nordlige del af området nord for Åmose Å kan oprindelsen føres tilbage til husmandskoloniens opståen. Stednavne som Allindelille Old henviser til, at området tidligere var at betragte som udmark eller overdrev, der blev brugt som græsningsareal for landsbyen Allindelille. Der har tidligere været flere møller fra slutningen af 1800-tallet, hvoraf der stadig findes to - én ved Allindemaglegård og én ved Marbjerg.

Naturgrundlag

Geomorfologi

Området er henholdsvis et bundmorænelandskab og et let kuperet dødislandskab. Landskabets dannelse er præget af dødisterræn og rester af en randmoræne nord for Allindemagle Huse, mens det syd herfor er et mere fladt bundmorænelandskab.

Jordtype

Den dominerende jordbundstype er moræneler. Derudover findes der i området indslag af ferskvandstørv og smeltevandsgrus.

Terræn

Hvor dødislandskabet er den dominerende dannelsesform, er terrænet forment med korte kurver med stor tæthed og uden orientering. Hvor morænelandskabet er den dominerende dannelsesform, er terrænet bølget og karakteriseret ved bløde bakker markeret i terrænet. Ved Haraldsted Å er terrænet ca. 30 meter over havet. Mod nord ved Allindelille Old når terrænet op i en højde på ca. 75 meter over havet.

Terrænet ved Allindelille er småbakket og rummer en del store og små lavninger.

Vandelementer

Der er to tværgående åer - Åmose Å og Haraldsted Å - der begge er øst-vestligt orienteret, og som findes i henholdsvis den nordlige og sydlige del. Desuden nogle småsøer vest for Marbjerg. Søerne er opstået i forbindelse med et kalkværk, som indvandt den overfladenære kalk i 1950'erne.

Bevoksningsstruktur

Arealanvendelse og landskabselementer

Der er en del små skov- og kratpartier, der ligger spredt i det åbne landbrugslandskab. Dette kan særligt ses i den centrale del omkring Haraldsted Å og Marbjerg samt den nordlige del omkring Åmose Å. Bevoksning findes generelt omkring bebyggelse og vandhuller. Allindemagle Skov afgrænser karakterområdet mod sydvest, Mølleskov mod vest og Allindelille Fredskov mod øst.

De mange småbevoksninger i markfladerne findes typisk omkring små vandhuller, markskel eller bebyggelse, sådan som det ses her ved Skee-Tåstrup.

Dyrkningsform

I den nordlige og sydlige del anvendes jorden hovedsageligt til intensiv landbrugsdrift. Den centrale del er præget af små markparceller og ekstensiv og hobbypræget drift. Dette ses ved et højere antal hestefolde og græssede marker.

Bebyggelsesstruktur

De historiske landsbyer i området er Allindelille, Skee, Skee-Tåstrup og Estrup. Desuden ses en del spredt bebyggelse ved Allindemagle Huse, mens der omkring Allindemaglegård i den sydlige del er langt mellem bebyggelserne. Langs landevejen til Holbæk (Holbækvejen) er koncentrationen af huse og gårde højere end i resten af området.

Bygrænsen til Allindelille set fra nord. Landsbyen udgør et samlet element og er til dels indkapslet af træer og bevoksning.

Kulturhistoriske helheder og enkeltelementer

Landskabet omkring Allindemaglegård er præget af gårdens position som tidligere hovedgård under Skjoldenæsholm. Markfladerne er store, der er kun begrænset bevoksning, og selve gårdanlægget er placeret centralt i dette kulturlandskab.

Lidt sydligere ligger enkelte gårde, huse og en kirke, hvor den nedlagte landsby Allindemagle lå. Landsbyen blev nedlagt i 1837 af ejeren af Skjoldenæsholm.

Driftsbygningerne ved Allindemaglegård. Til venstre for de røde bygninger ses den gamle hollændermølle i baggrunden.

Ved gården er opstillet en gammel hollandsk vindmølle fra 1887, der malede korn til eget forbrug på Allindemaglegård. Ligeledes findes der i dag en mølle ved Marbjerg. De to møller er levn fra tiden omkring 1900, hvor det blev udbredt, at de store gårde havde egen mølle, så de slap for at transpor-

tere kornet til en mølle længere væk. De gamle vindmøller blev overflødige og fjernet fra landskabet i takt med elektricitetens udbredelse.

Tekniske anlæg

Holbækvejen går tværs igennem den sydlige del af området. Vejen er en del af den overordnede vejstruktur i Ringsted Kommune. Tæt ved områdegrensen til Allindemagle Skov er der en luftledning. Derudover er der kun få og små tekniske anlæg i området.

Rumlige og visuelle forhold

De landskabselementer, der er karaktergivende i forhold til områdets rumlige visuelle forhold, er det afvekslende terræn og varierede dyrknings-, bevoksnings- og bebyggelsesstruktur. Gentagelsen af de samme elementer gennem hele landskabet gør, at det kan opleves som struktureret. I modsætning er det småbakkede landskab, og de kulturhistoriske præg, der gør, at skalaen i landskabet opleves forskelligt.

I syd markerer landskabet sig med store landskabsrum og marker omkring Allindemaglegård, mens det nord for Haraldsted Å er mere kompakt, og kan karakteriseres som middelskala. Bevoksning, bebyggelse og terræn er med til at definere landskabsrummene, der her opleves som transparent afgrænsede. Det vil sige, at man typisk kan se, at der er lag i landskabet. Omvendt er de omkransende skovområder med til at skabe en lukket afgrænsning om hele karakterområdet. Området fremstår enkelt til sammensat.

Landskabet fremstår roligt, uden visuelle eller støjmæssigt forstyrrende elementer. Trafik på den gennemgående landevej i syd kan dog lokalt give anledning til visuelle forstyrrelser og øget støj.

Bebyggelsen er ofte skjult bag træer og bevoksning, der afgrænser landskabet visuelt.

Oplevelsesrige delområder og enkeltelementer

Ved Allindemagle Huse og Drisdal opleves et landskab med mindre skala med afgrænsede landskabsrum og mindre marklodder. Terrænet er varieret, og der er en del beplantning, herunder en ydre afgrænsning af de to skove, Mølleskoven i vest og Allindelille Fredsskov mod øst. Området opleves

som oplevelsesrigt, idet det skiller sig ud fra det omgivende landskab og forekommer mere komprimeret.

De to gamle, hollandske gårdmøller, der ligger ved henholdsvis Allindemaglegård og Marbjerg, udgør oplevelsesrige delelementer. Møllerne vidner om tidligere tiders teknologi, hvor vindkraft blev brugt til at male korn, og hvor møllerne stod i mangevis på de høje punkter i landskabet. På de høje målebordsblade, der er tegnet i perioden 1842-1899, er der 12 møller i karakterområdet.

Tekniske anlæg, byudvikling eller andre landskabselementer

Holbækvejen præger den lokale landskabsoplevelse. Vejens lige struktur, der ikke følger terrænets bølgede former, er på en mere overordnet skala end landskabet. Elledningerne ved Allindemagle Skov er lave og overstiger ikke skovens træer og opleves derfor ikke som dominerende. Lokalt skaber de struktur i landskabet.

Nøglefunktioner

Nøglefunktioner, udvikling og planlagte ændringer

Landbrugsdrift eller anden friholdelse for beplantning er nødvendig for fortsat at kunne opleve terrænet og de lange kig. Ligeledes er de spredte bevoksninger omkring vandhuller på marker og i markskel væsentlige for oplevelsen af landskabet som lagdelt.

Udviklingstendenser

Landskabets struktur har ikke ændret sig meget siden udskiftning og udstykning af grunde til husmandssteder flere steder inden for området. Skovpartierne antager ca. samme størrelse som for 100 år siden, og vejforløbene er overordnet de samme. I landsbyerne Allindelille og Skee er der kommet områder med parcelhuse til omkring 1960'erne. Der er ikke sket markante ændringer siden.

Landskabet opleves som harmonisk og oprindeligt uden store ændringer i bebyggelse, vejforløb mv.

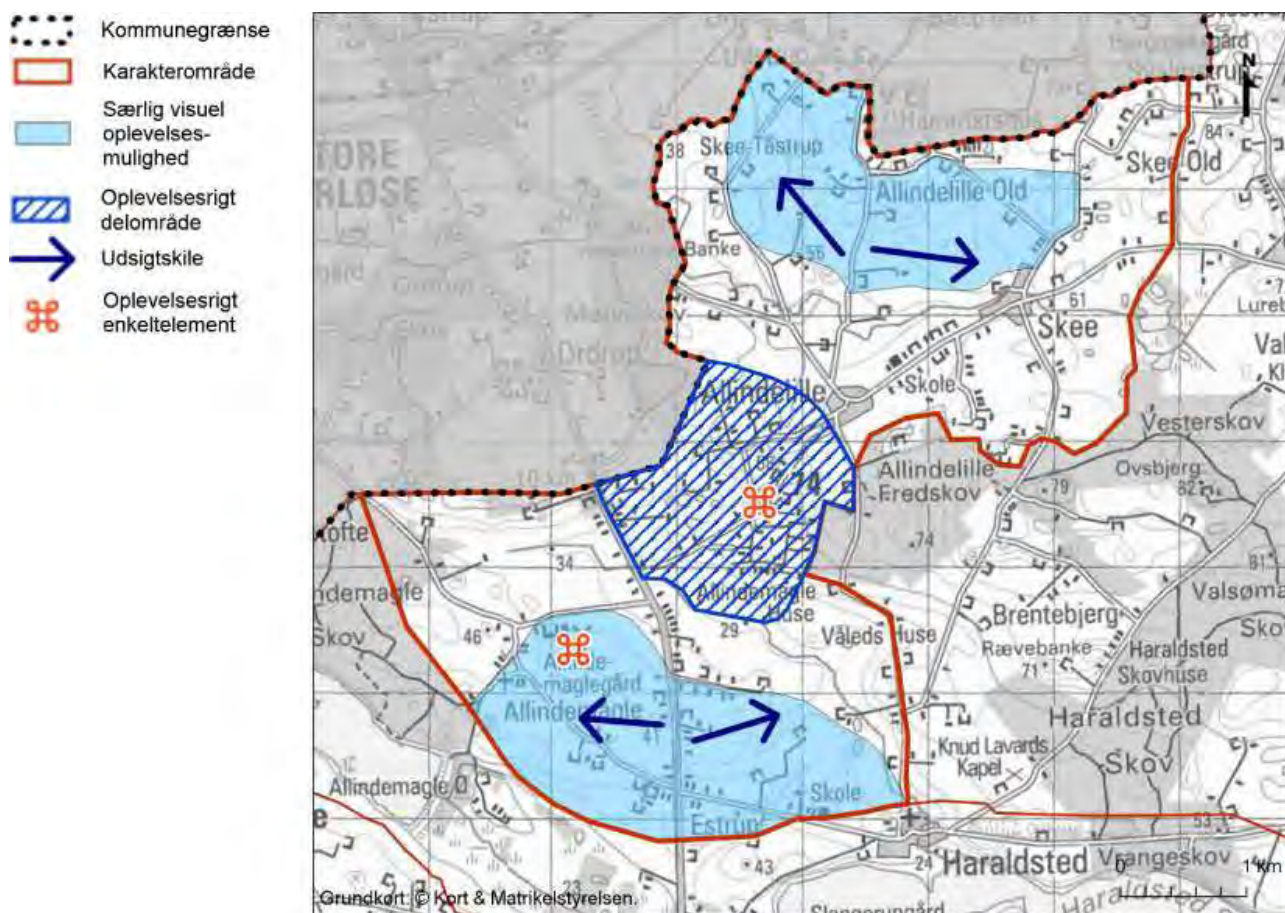
Planlagte ændringer

Der er ingen eller få ændringer planlagt i dette område. De udpegede områder til byudvikling, vindmøller og erhverv ligger uden for dette område.

VURDERING

Landskabskarakterområdet er afgrænset og karakteriseret af sammenspil mellem naturgrundlaget, arealanvendelsen og de rumlige visuelle forhold. En vurdering af landskabet skal bruges som grundlag for varetagelse af de landskabelige interesser i det fremtidige arbejde med landskabet i Ringsted Kommune.

Vurderingen indeholder en vurdering af de særlige visuelle oplevelsesmuligheder i landskabet samt en angivelse af landskabets sårbarhed i forhold til konkrete udviklingsprojekter.

De særlige visuelle oplevelsesmuligheder og oplevelsesrige delområder i karakterområde 1.

Særlige visuelle oplevelsesmuligheder

Nord for Åmose Å hæver terrænet sig og giver mulighed for udsigt i østlig og vestlig retning. Det kuperede terræn gør, at der opleves en lagdeling i landskabet, der giver fornemmelse af dybde og variation.

Fra landskabet syd for Haraldsted Å, er der generelt gode udsigtsmuligheder over det åbne landskab. Fra landevejen er der udsigter mod øst og vest, ligesom det fornemmes, at landskabet skråner ned mod tunneldalen, hvor Haraldsted Sø og Gyrstinge Sø findes.

Landskabskarakterens sårbarhed

Landskabskarakteren i området er særligt karakteriseret ved det bølgede til kuperede terræn og intensivt landbrug med spredte gårde og husmandssteder. Samtidig opleves landskabet som harmonisk og med en ensartet historisk dybde. Endelig er landskabet uforstyrret i forhold til tekniske anlæg, både inden for karakterområdet og visuelt i de tilstødende landskabsområder. Landskabskarakteren er sårbar over ændringer og tiltag, der slører disse karaktertræk.

Særligt sårbare områder

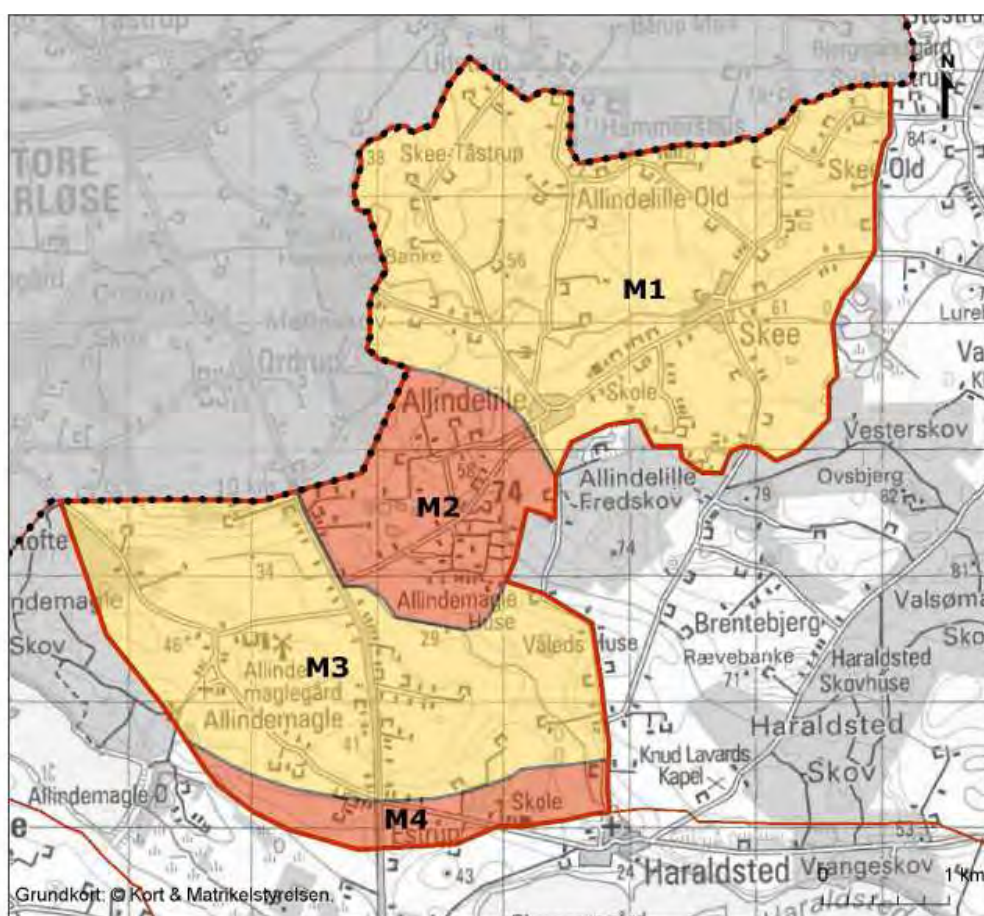
Ved Allindemagle Huse og Drisdal vurderes landskabet at være sårbart over for ændringer og tiltag, der vil ændre i middelskala landskabets lukkede karaktertræk. Således er karakteren her båret af småbeplantning, en del bebyggelse og relativt små jordlodder.

FREMTIDIG PLANLÆGNING OG FORVALTNING

Den fremtidige planlægning og forvaltning tager udgangspunkt i kortlægningen af landskabskarakteren samt overvejelser omkring landskabskarakterens tilstand og styrke i de udpegede delområder.

For delområderne er det nedenfor angivet, om karakteren skal beskyttes, vedligeholdes, udvikles eller forbedres. Der kan også forekomme overlap mellem disse forskellige strategiske mål inden for et karakterområde. Endelig angives en række tiltag, handlinger og initiativer, som bør enten begrænses eller igangsættes for at imødekomme den ønskede udvikling for hvert delområde.

- Kommunegrænse
- Karakterområde
- Vedligeholde
- Beskytte

De strategiske mål for delområder i karakterområde 1.

M1 - vedligeholde

M1 skal vedligeholdes, da landskabet i dette område er karakteristisk og tilstanden er god. De karaktergivende elementer i delområdet er større spredte gårde og et småbakked terræn, der skiftevis byder på åbne og lukkede udsigter. De mange lag af bevoksning, bebyggelse mv. gør, at landskabets dybde opleves og giver delområdet et roligt præg.

Anbefalede handlinger og initiativer:

- Åmose Å bibringer området naturmæssig værdi i kraft af sit bugtede forløb. Selvom der ikke er en markant ådal omkring Å er den et væsentligt element, der skal søges at holdes med så naturligt forløb som muligt.
- Kanten af landsbyen Skee er ikke skarpt markeret. Ved eventuel fremtidig udbygning bør bebyggelse placeres centralt, så en udflydende afgrænsning af landsbyen undgås.
- Der er flere store gårde, der indgår som en del af de karaktergivende elementer. Ved opførelse af nye bygninger skal det sikres, at de er i visuel såvel som afstandsmæssig tilknytning til de eksisterende bygninger. Der bør stilles vilkår til afskærmning og hensigtsmæssig placering af større landbrugsbygninger, siloer mv.

M2 - beskytte

M2 skal beskyttes. Landskabet i dette delområde er præget af det naturgeografiske udgangspunkt som dødisområde, hvor der er tydelig sammenhæng mellem det varierede naturgrundlag og de kulturskabte strukturer såsom vej, bebyggelsens placering, størrelse mv. Delområdet skiller sig ud (er kontrasterende) i forhold til det resterende karakterområde.

Anbefalede handlinger og initiativer:

- Området skal beskyttes mod tiltag (større sammenhængende skovrejsning, større sammenhængende byggeri, store landbrugsejendomme) der kan ændre på sammensætningen i landskabet og dets lille skala.
- De små marklodder og spredte naturområder bør opretholdes, så den lille skala og dødiskarakteren fortsat tydeligt kan opleves. Søerne ved Marbjerg kan med fordel holdes med åben overflade.

M3 - vedligeholde

M3 skal vedligeholdes, da landskabet i området er karakteristisk og tilstanden god. Omkring Allingemaglegård er der store markflader, mens landskabselementerne i den østlige del er lidt tættere placeret.

Anbefalede handlinger og initiativer:

- Det skal sikres, at det markante skovbryn som Allindemagle Skov skaber mod vest, bevares.
- Delområdet er generelt roligt, bortset fra trafik på den gennemgående hovedvej til Holbæk og derfor bør områdets uforstyrrede karakter opretholdes. Dette kan ske ved at begrænse tilførslen af nye tekniske anlæg.

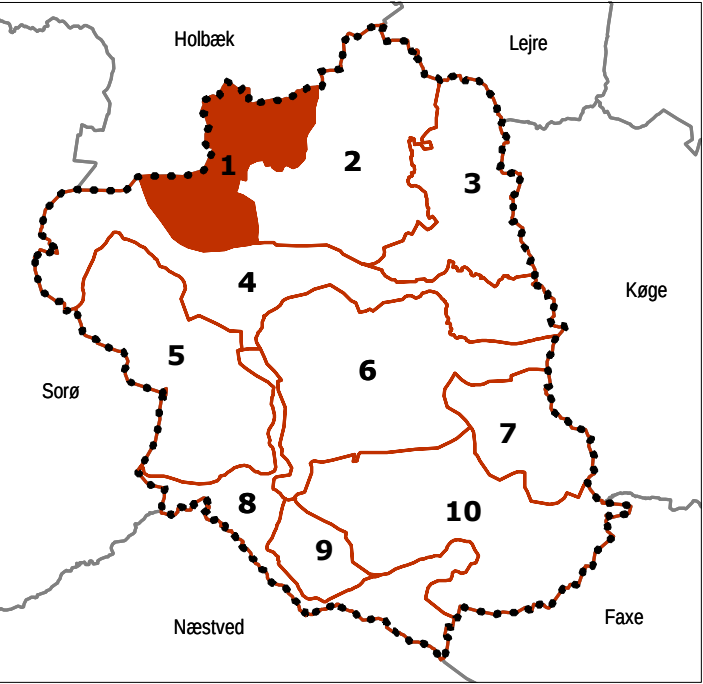
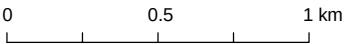
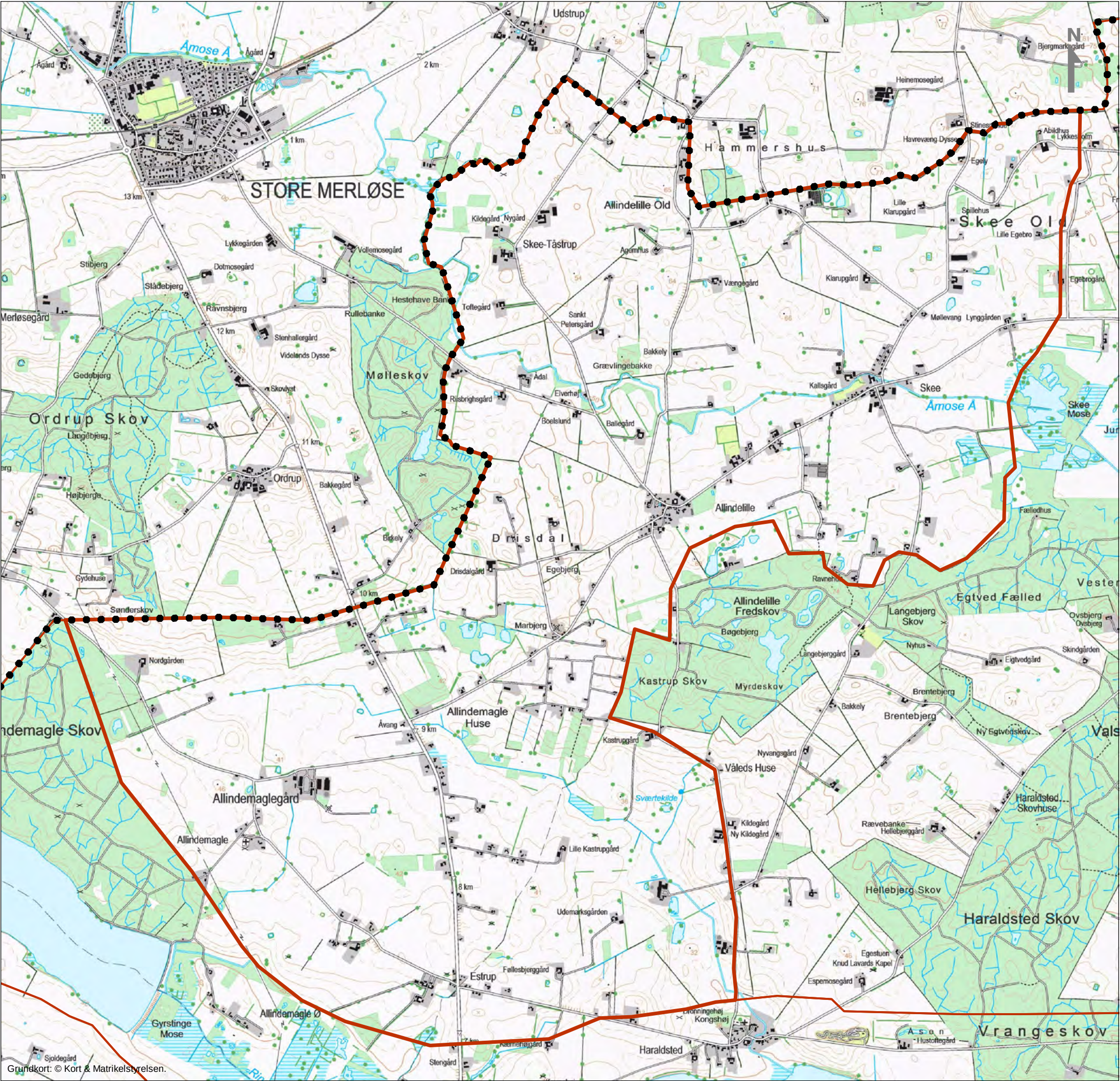
- › Øst for hovedvejen er der mere bebyggelse, spredt bevoksning og små søer og vandløb. Disse elementer skal opretholdes og karakteren af søer, åer mv. kan styrkes ved at friholde overflader, søbredder og åbrink for bevoksning.

M4 - beskyttes

M4 skal beskyttes, da landskabet i delområdet er karakteristisk og tilstanden er god. Samtidig rummer landskabet særlige visuelle oplevelsesmuligheder. Det skyldes, at man tydeligt fornemmer, hvordan landskabet skråner ned mod tunneldalen, hvor Haraldsted Sø og moseområderne omkring Ringsted Å ligger.

Anbefalede handlinger og initiativer:

- › Tunneldalen er jævnt skrånende og delområdet bør friholdes for tiltag, der hindrer oplevelsen af overgangen fra moræne- og dødislandskab til tunneldal. Den visuelle og landskabelige sammenhæng med tunneldalen kan bevares ved ikke at tillade skovrejsning og opførelse af tekniske anlæg som vindmøller, højspændingsledning, siloer og biogasanlæg.

Ringsted Kommune
Landskabskarakteranalyse

Oversigtskort
Landskabskarakterområde 1
Allindelille dødis- og landbrugslandskab

O:\A030000\A032485\3_Pdoc\GIS\Kortbilag\Bilag 1-1 Oversigtskort.WOR

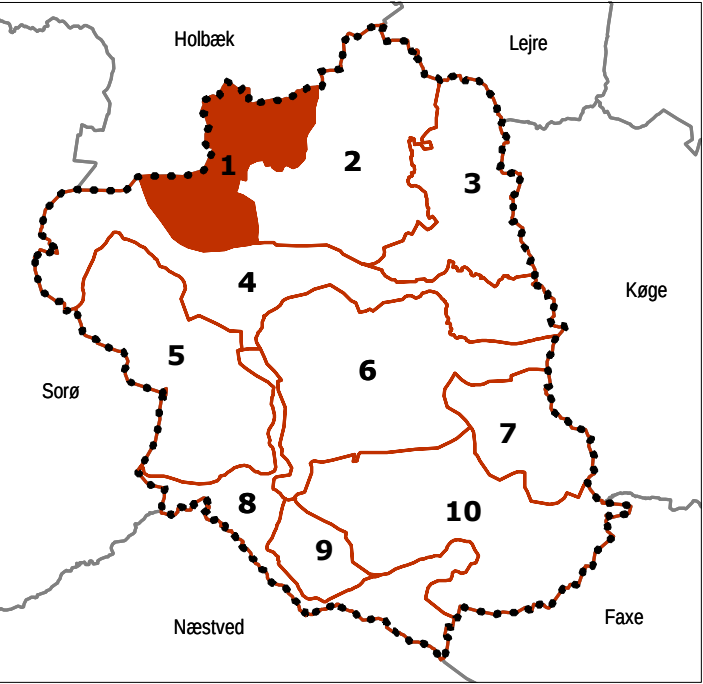
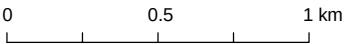
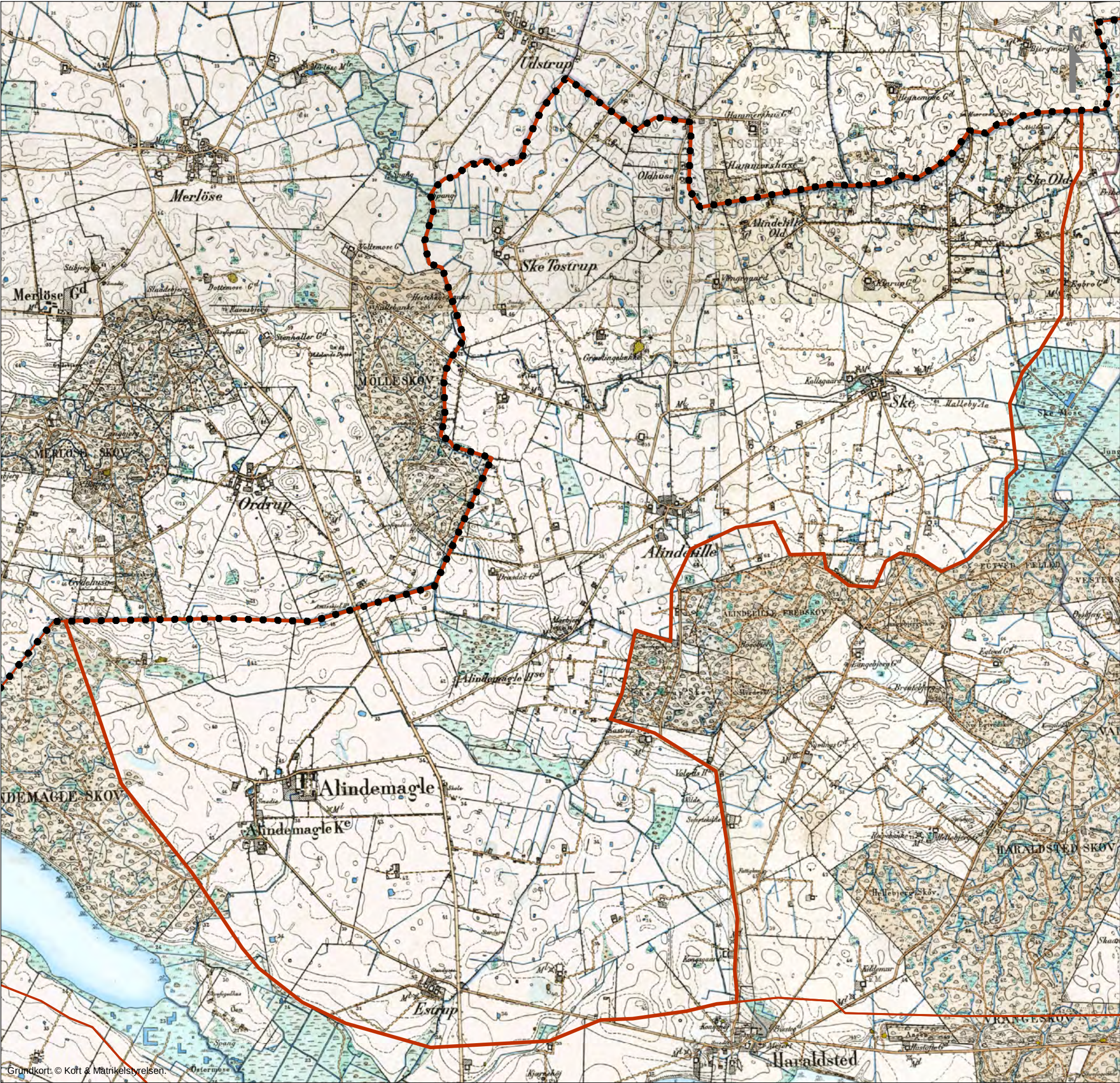
ATR nr.:	A032485
Tegn./Udarb.	BJO / LHJN
Kontr.	AKJO
Godk.	LHJN
Mål	1:25.000 (A3)
Dato	25. jan. 2013

COWI

COWI A/S
Parallevej 2
2800 Kongens Lyngby

Telefon 56 40 00 00
cowi@cowi.dk
www.cowi.dk

Dokument nr.	Rev.
Bilag 1-1	0

Ringsted Kommune
Landskabskarakteranalyse

Høje målebordsblade
Landskabskarakterområde 1
Allindeilille dødis- og landbrugslandskab

O:\A030000\A032485\3_Pdoc\GIS\Kortbilag\ Bilag 1-2 Høje målebordsblade.WOR

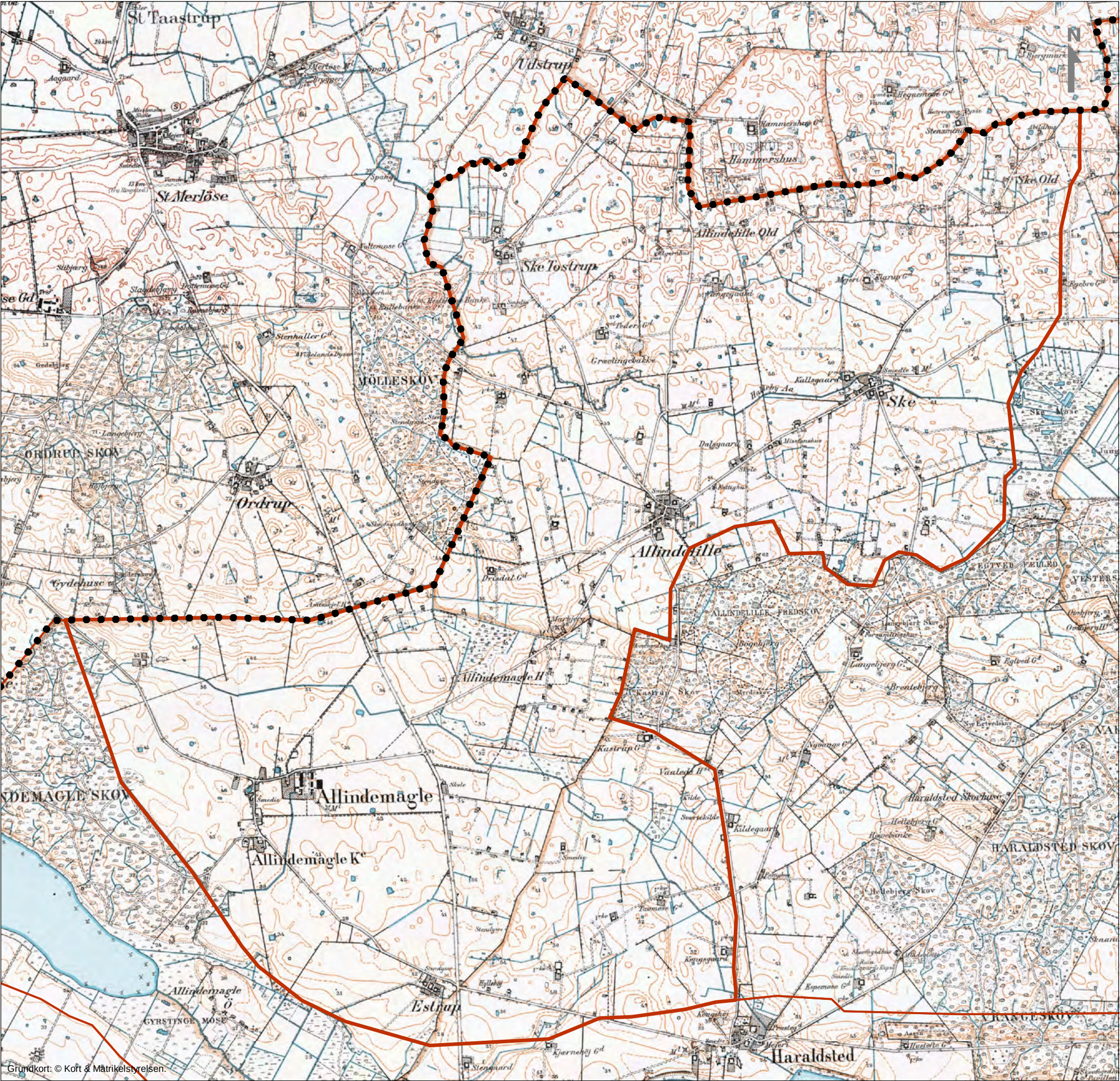
ATR nr.:	A032485
Tegn./Udarb.	BJO / LHJN
Kontr.	AKJO
Godk.	LHJN
Mål	1:25.000 (A3)
Dato	25. jan. 2013

COWI

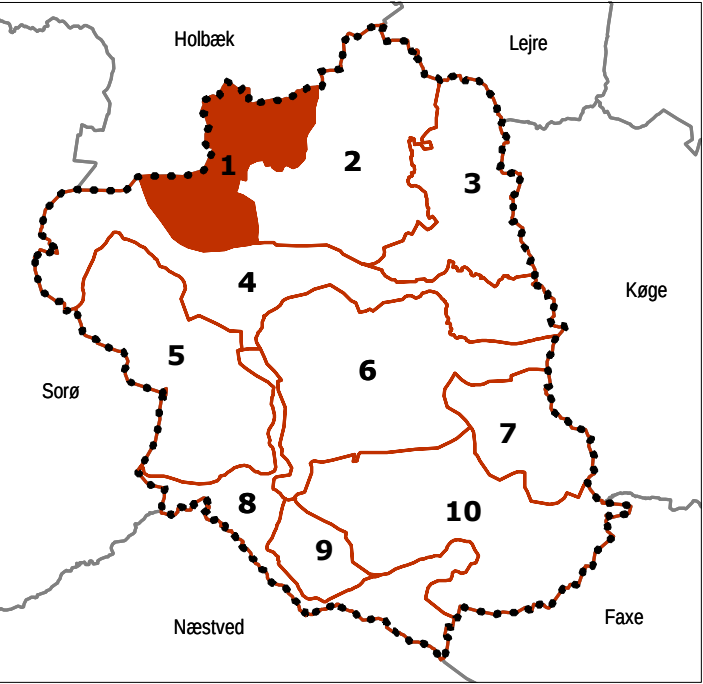
COWI A/S
Parallevej 2
2800 Kongens Lyngby

Telefon 56 40 00 00
cowi@cowi.dk
www.cowi.dk

Dokument nr.	Rev.
Bilag 1-2	0

0 0.5 1 km

Ringsted Kommune
Landskabskarakteranalyse

Lave målebordsblade
Landskabskarakterområde 1
Allindehille dødis- og landbrugslandskab

O:\A030000\A032485\3_Pdoc\GIS\Kortbilag\Bilag 1-3 Lave målebordsblade.WOR

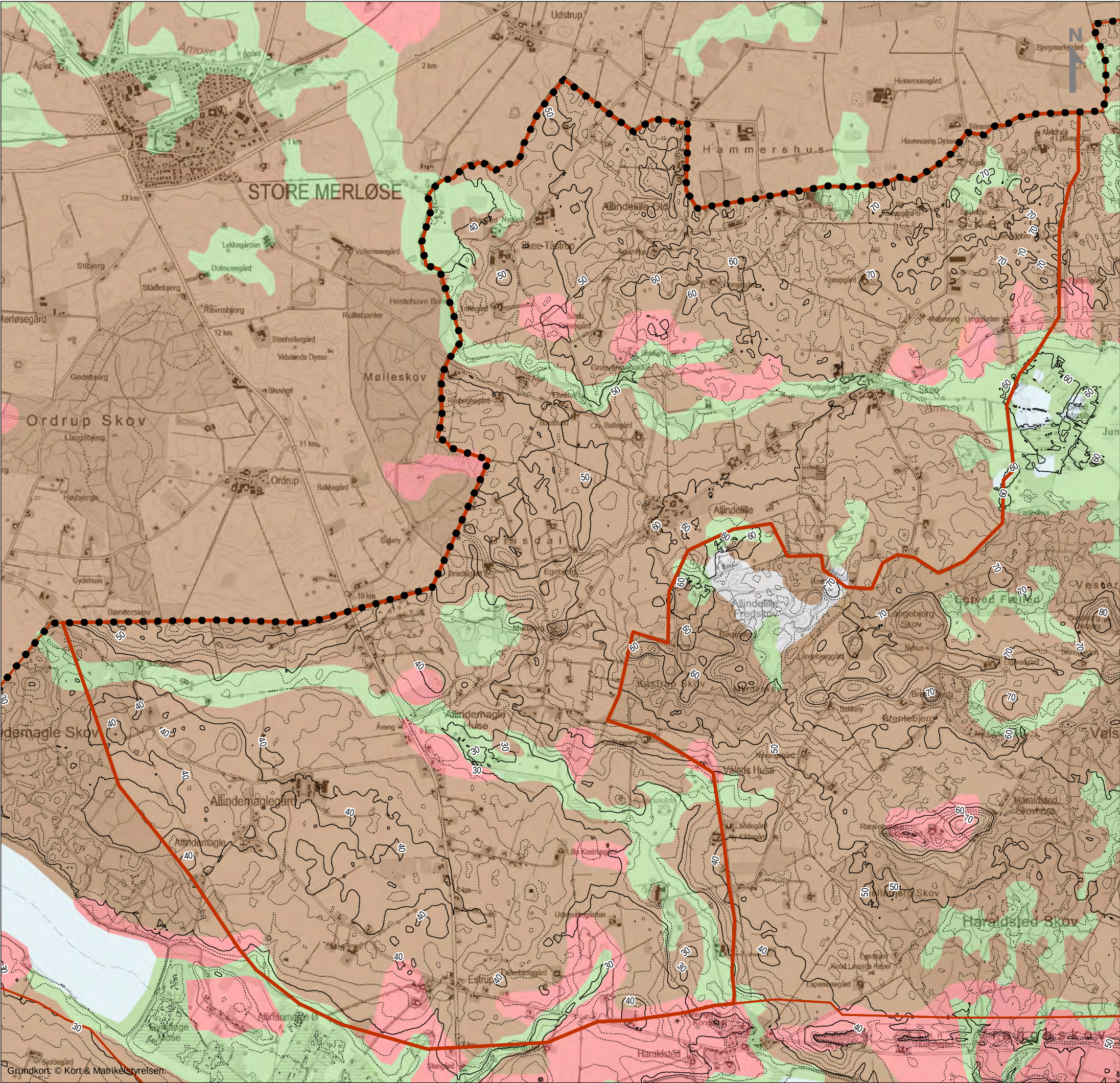
ATR nr.:	A032485
Tegn./Udarb.	BJO / LHJN
Kontr.	AKJO
Godk.	LHJN
Mål	1:25.000 (A3)
Dato	25. jan. 2013

COWI

COWI A/S
Parallevej 2
2800 Kongens Lyngby

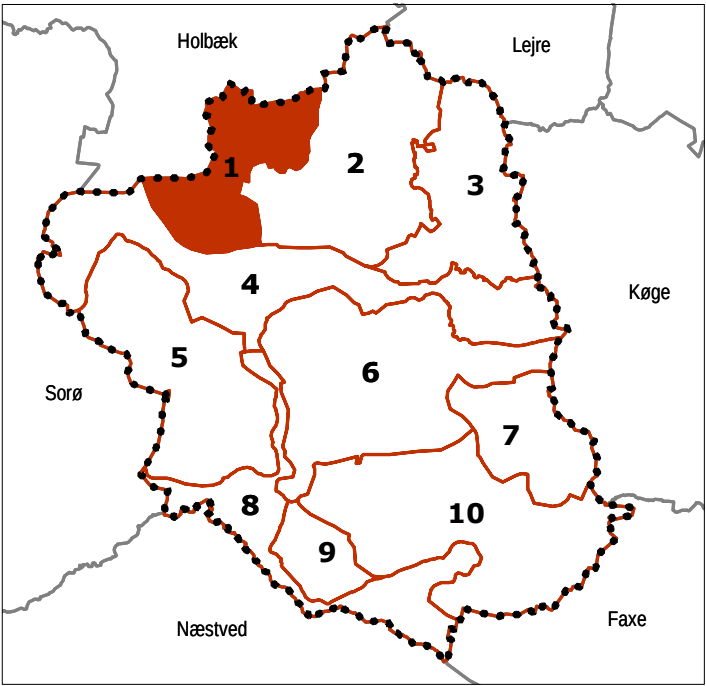
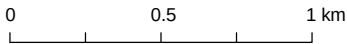
Telefon 56 40 00 00
cowi@cowi.dk
www.cowi.dk

Dokument nr. Rev.
Bilag 1-3 0

Jordarter:

- Flyvesand (ES)
- Ferskvandsdannelser (FS)
- Marsk (HV)
- Marint sand og ler (HS)
- Strandvolde (HG)
- Moræne sand og grus (MS)
- Moræneler (ML)
- Smeltevandssand og -grus (DS)
- Smeltevandsler (DL)
- Ekstramarginale aflejringer (TS)
- Ældre havaflejringer (YS)
- Prækvartære bjergarter
- Søer (SØ)
- Fyld, havne, dæmninger, diger m.m.

Ringsted Kommune
Landskabskarakteranalyse

Jordart
Landskabskarakterområde 1
Allindelille dødis- og landbrugslandskab

O:\A030000\A032485\3_Pdoc\GIS\Kortbilag\Bilag 1-4 Jordart.WOR

ATR nr.:	A032485
Tegn./Udarb.	BJO / LHJN
Kontr.	AKJO
Godk.	LHJN
Mål	1:25.000 (A3)
Dato	25. jan. 2013

COWI

COWI A/S
Parallevej 2
2800 Kongens Lyngby

Telefon 56 40 00 00
cowi@cowi.dk
www.cowi.dk

Dokument nr.	Rev.
Bilag 1-4	0